

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_050
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk jako občan
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Politické strany
Pořadové číslo DUMu:	10
Stručná anotace:	
Cílem výukového materiálu je seznámit žáky s problematikou politických stran. V úvodu materiálu je vymezen pojem politická strana. Dále následuje dělení politických stran podle různých hledisek. V závěru je zde také vymezena problematika stranických systémů. Součástí materiálu je také závěrečný test, který shrnuje získané poznatky.	
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky závěrečného testu, které slouží k upevnění a zapamatování faktických informací. Jejich cílem je správně vyřešit testové úlohy.
Výsledky vzdělávání:	Žák popíše vymezení politických stran a jejich základní dělení. Podle dělení charakterizuje priority politických stran. Debatuje o současném politickém systému.
Vytvořeno dne:	14. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Politické strany

Politické strany

= organizované skupiny občanů se stejnými názory; jejich cílem je prosazení politického programu a podílení se na moci

- k moci se mohou dostat cestou voleb nebo jinými způsoby (např. cestou revoluce)
- v demokratickém systému je politická scéna pluralitní
- rozlišujeme několik typů politických stran:

Typy politických stran

- 1. Strany kádrové** – snaží se přilákat známé osobnosti
- 2. Strany masové** – kladou důraz na velký počet členů (z toho získávají finance)
- 3. Strany všelidové** – nevycházejí z konkrétní ideologie
- 4. Strany kartelové** – podobají se všelidovým, ale jsou více napojeny na stát

Jiné dělení politických stran

- politické strany je možné dělit také podle ideologií, ze kterých vycházejí

⇒ podle toho rozlišujeme:

➤ ***strany pravicové***

➤ ***strany levicové***

(toto dělení se používá od dob Velké francouzské revoluce)

Pravicové strany

- kladou důraz na jednotlivce (individualitu)
- požadují minimální zásahy státu do ekonomiky
- podporují soukromé podnikání
- kladou důraz na rovnost příležitostí

Úkol:

Které české strany jsou pravicové?

Levicové strany

- kladou důraz na kolektiv
- jejich cílem je vytvořit sociální stát
- chtějí zasahovat do ekonomiky
- kladou důraz na rovnost výsledků

Úkol:

Které české strany jsou levicové?

Stranický systém

= vzájemné působení politických stran v konkrétním politickém systému

- politická strana může být součástí **vládní koalice** (= seskupení dvou nebo více stran, které tvoří vládu) nebo **opozice** (= strany, které nejsou součástí vlády)
- podle počtu politických stran vymežeme několik stranických systémů:

Typy stranických systémů

- 1. *Systém jedné strany*** – jedná se o totalitní systémy, kde neomezeně vládne jedna strana
- 2. *Systém s dominantní stranou*** – jedna strana pravidelně získává okolo 40% hlasů
- 3. *Systém dvou stran*** – v tomto systému jsou 2 stejně silné strany, které se pravidelně střídají u moci
- 4. *Systém více stran*** – zde jsou typické vládní koalice

Závěrečný test

1. Rozhodněte o pravdivosti tvrzení:

- a) Politická strana musí vycházet z politické ideologie.
- b) Člen politické strany musí mít vysokoškolské vzdělání.
- c) Pravicové strany zasahují do ekonomiky státu.
- d) Opozice je opakem koalice.

2. Uveďte příklad dvou světových zemí, kde se pravidelně u moci střídají 2 strany, pojmenujte tento systém.

3. Který stranický systém je v současné době v ČR.

Řešení závěrečného testu

1. a) NE; b) NE; c) NE; d) ANO

2. USA, Velká Británie; systém dvou stran

3. V ČR je v současné době systém více stran, protože vládne vládní koalice, která je složená z více stran

Použitá literatura

ŘÍCHOVÁ, Blanka. Úvod do současné politologie: Srovnávací analýza demokratických politických systémů. 1. vyd. Praha: Portál, 2002, 207 s. ISBN 80-717-8628-4

DVOŘÁK, Jan. Odmaturuj! ze společenských věd. Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s. ISBN 978-80-7358-122-0